

خبر

ایران از نظر پولشویی پاک‌ترین کشور دنیاست

گیلان امروز– رئیس کل سابق بانک مرکزی با بیان اینکه ایران از نظر پولشویی پاک‌ترین کشور دنیاست، گفت: کشور سوئیس هنوز هم در بانک‌های خود حساب‌های رمزار و بی نام و نشان دارد؛ این پولشویی است یا نظام بانکی ما که همه حساب‌ها دارای مشخصات کامل است؟!

به گزارش ایسنا، محمود بهمنی در جلسه شورای اداری استان البرز که پنجشنبه (۱۵ مهر)، در استانداری البرز گزار شد، گفت: مشکل اصلی کشور ما اشتغال است از همین رو یکی از مهمترین وظایف ما حل این مشکل است.

وی به تصویب و ابلاغ ۱۶ هزار میلیارد تومان اعتبار از طرف دولت برای پرداخت به واحدهای صنعتی مشکل دار اشاره کرد و افزود: متأسفانه تعداد پرداخت‌ها قابل توجه نیست و کمیته‌های مربوطه باید پیگیری‌های لازم در این خصوص را به انجام برسانند تا این موضوع در حد تصویب و ابلاغ باقی نماند.

بهمنی در ادامه با بیان اینکه هیچ جای کشور به اندازه البرز زمینه اشتغال ندارد، گفت: کارخانه‌های راکد زیادی وجود دارد که فقط با تامین سرمایه در گردش آنها می‌تواند اشتغال زیادی را به دنبال آورد.

رئیس کل سابق بانک مرکزی به معطل ماندن ۵۰۰ هزار میلیارد تومان از سرمایه‌های کشور اشاره و تصریح کرد: این سرمایه عظیم در قالب طرح‌های نیمه کاره راکد مانده است. وی خاطر‌نشان کرد: ۹۰۰ هزار میلیارد تومان از طرف دولت برای پرداخت بدهی‌ها به دستگاه‌ها و نهادهای تصویب شده است که اگر انجام شود وضعیت اشتغال رونق خواهد گرفت.

.....

سوددهی صنعت نفت ایران با اجرای قراردادهای جدید نفتی

گیلان امروز– یک تحلیلگر اقتصاد بین‌الملل معتقد است، قراردادهای جدید نفتی به جذب سرمایه خارجی، انتقال دانش فنی و فناوری، تولید صیانتی و افزایش ضریب بازیافت مخازن ایران کمک می کند.

به گزارش خبرآنلاین اکبر سلطانی، تحلیلگر و دانش آموخته اقتصاد روابط بین الملل، درباره این‌که شرکت‌های بین‌المللی در اجرای پروژه در کشورهای نفت‌خیز، تا چه اندازه تابع سیاست‌های کشورهای متبوع خود هستند، گفت: شرکت‌های تراز اول دنیا که رتبه اعتباری یکی از سه سازمان معتبر اعطای اعتبار را دارند، لزوما تابع سیاست‌های کشور متبوع خود نیستند.

وی افزود: شرکت‌های بزرگ نفتی به کلوپ‌های سیاسی متصل هستند و چهره‌های سرشناس سیاسی در پس پرده از فعالیت این شرکت‌ها سود می‌برند و نقشه راه این شرکت‌های نفتی را ترسیم می‌کنند؛ اما شرکت‌های دست دوم و سوم تابع سیاست‌های کشور متبوع و بورس بین‌الملل و قوانین بین‌الملل هستند.

به گفته این کارشناس، نکته حائز اهمیت این است که شرکت‌های بین‌المللی تراز اول به دنبال شهرت نیستند؛ بلکه نگران هستند که مبادا در پروژه‌های مشارکت کنند و آن پروژه آنها را وادار به حاشیه‌های غیرحرفه‌ای و فنی، مثل تشرهای یک‌طرفه خزانه‌داری آمریکا و… کند. بنابراین ملاحظه یکی از پارامترهایی است که در دستور کار خود دارند.

سلطانی درباره الگوی جدید قراردادهای نفتی ایران گفت: این الگوی قراردادی، جذب سرمایه خارجی، انتقال دانش فنی و فناوری و تولید صیانتی از مخازن و افزایش ضریب بازیافت را دنبال می‌کند.

وی ادامه داد: حضور در بازارهای بین‌المللی با ایجاد شرکت‌های اکتشاف و تولید داخلی نیز در دستور کار صنعت نفت ایران قرار دارد و برای موقعیت کنونی مثبت ارزیابی می‌شود.

سلطانی یادآور شد: شرکت‌های خارجی، شرکای شرکت‌های ایرانی خواهند بود نه دزدان سر گردنه؛ بنابراین در تنظیم قراردادها احترام متقابل مهم‌ترین مؤلفه ادامه همکاری است.

وی با بیان این که برجام توانست آثار خوبی بر اقتصاد کشور بر جای بگذارد، ادامه داد: فراموش نکنیم که به‌دنبال توافق برجام، ایران توانست از نظام سهمیه‌بندی فروش نفت رهایی یابد و نسبت به افزایش صادرات نفت خود اقدام کند. این کارشناس اقتصادی عنوان کرد: باید به این موضوع توجه داشت که بهبود وضع اقتصادی پس از برجام نیازمند اقدام های ساختاری مثل اصلاح ساختار اقتصادی، رفع موانع تجاری و بازکردن مسیر داد و ستد جهانی خارج است و در این صورت می‌توان شاهد اثرگذاری کامل برجام بر تحولات اقتصادی کشور بود.

سلطانی یادآور شد: برجام به‌جز مباحث اقتصادی که طیف وسیعی را شامل می شود، توانسته است فضای عمومی کشور را بهبود بخشد؛ زمانی ایران به‌عنوان منبع نگرانی در رسانه‌های جهانی مطرح بود، اما اکنون این موضوع تا حد زیادی تغییر کرده و در اغلب کشورها چنین دیدگاهی متحول شده است.

.....

کاهش ۱۰ میلیارد دلاری قاچاق کالا

گیلان امروز– رئیس کل گمرک ایران گفت: قاچاق کالا به میزان ۱۰ میلیارد دلار کاهش یافته است.

مسعود کرشیان رئیس کل گمرک ایران در تشریح دلایل کاهش ۱۰ میلیارد دلاری قاچاق کالا عنوان کرد: روند اداری سنتی و نبود سامانه‌های ثبت الکترونیکی از عوامل مهم قاچاق کالا در گذشته بود که الکترونیکی شدن این فرآیندها در کاهش قاچاق بسیار موثر بوده است.

گیلان امروز– رئیس مرکز ملی فضای مجازی، فضای مجازی را عرصه جدیدی برای رونق اقتصادی و شبکه ملی اطلاعات را زیرساخت ارتباطی در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی می‌داند و امیدوار است با راه‌اندازی این شبکه، زمینه لازم برای استفاده از همه ظرفیت‌های این فضا در

پیشبرد اهداف اقتصاد مقاومتی فراهم شود.
به گزارش ایسنا، اقتصاد مقاومتی در حال حاضر جزو مهم‌ترین اهداف راه‌بردی کشور است و درواقع با توجه به نام‌گذاری سال جاری به «اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل» و تاکید مقام معظم رهبری به اجرای

صحیح سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، این موضوع در همه زمینه‌ها از جمله فضای مجازی و حوزه فناوری اطلاعات هم خود را نشان داده و باید از تمامی زیرساخت‌های موجود برای تحقق آن استفاده کرد.

در همین راستا، سید ابوالحسن فیروزآبادی -رئیس مرکز ملی فضای مجازی- فضای مجازی را عرصه جدیدی برای رونق اقتصادی و شبکه ملی اطلاعات را به عنوان زیرساخت ارتباطی در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی می‌داند.
به اعتقاد فیروزآبادی، فضای مجازی برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، از جمله توسعه اقتصاد دانش بنیان، افزایش تولید داخلی، بهبود بهره‌وری، مدیریت مصرف انرژی و… از ظرفیت بالایی برخوردار است و برنامه‌ریزی و

اجرای شبکه ملی اطلاعات به عنوان زیرساخت ارتباطی فضای مجازی کشور و به عنوان یک سیستم فنی، اقتصادی و اجتماعی، اثرگذاری وسیعی در بخش‌های اقتصادی، امنیتی، فرهنگی و اجتماعی کشور داشته و می‌تواند نقش به‌سزایی در پیشبرد اهداف اقتصاد مقاومتی ایفا کند.

وابستگی به اینترنت در حال افزایش است

رئیس مرکز ملی فضای مجازی همچنین تحول دیجیتال را موجب حفاظت محیط دیجیتال مشترک و تقویت‌کننده رشد اقتصادی شرکت‌ها و کشورها دانسته و می‌گوید: با استناد به گزارش مدل سایبری در ۲۰۲۵، بیش از ۹۱ درصد مردم در کشورهای توسعه یافته و نزدیک به ۶۹ درصد از آنها در اقتصادهای نوظهور، در حال استفاده از اینترنت خواهند بود، بنابراین وابستگی به اینترنت نه تنها یک مفهوم، بلکه واقعیتی جدید است.

واقعیت وابستگی به اینترنت شامل ویژگی‌های فضای مجازی و پیامدها و اثراتی است که ممکن است برای سیاست‌های تجاری، مهاجرت، آموزش و اقتصاد داشته باشد. همچنین قدرت و سرعت تغییرات فناورانه در دهه آتی، چالش‌ها و فرصت‌هایی را برای افراد، ایجاد می‌کند و از جمله چالش‌های اصلی، مدیریت همزمان نسل جدید خطرات، برای امنیت سایبری است و مجمع جهانی اقتصاد نیز امنیت سایبری را بالاترین رتبه در میان خطرات جهانی شناسایی کرده است.

فیروزآبادی می‌گوید: تأثیرگذاری فضای مجازی در اقتصاد به اندازه‌ای است که امروزه اقتصاد دیجیتالی بخش مهمی از اقتصادهای کشورهای توسعه یافته را به خود اختصاص

{اقتصاد}

فضای مجازی، عرصه جدید تحقق اقتصاد مقاومتی

داده است و کشورهای درحال توسعه نیز برای دستیابی به سهم بالای این بخش در اقتصاد خود، برنامه‌های مختلفی را در نظر گرفته‌اند.

کاربر بیشتر و دسترسی سریع‌تر به اینترنت باندهن

از نظر رئیس مرکز ملی فضای مجازی، محرک‌های اصلی نرخ رشد اقتصاد اینترنتی، دو عامل کاربر بیشتر و امکان دسترسی سریع‌تر و عمومی به اینترنت باندهن است و سرمایه‌گذاری‌های زیادی در این بخش انجام شده است، می‌گوید: ایجاد شبکه‌های باندهن به تنهایی مزایا ایجاد نمی‌کند بلکه ارزش افزوده حاصل، نتیجه ارائه خدمات و محتوای بومی بر بستر این زیرساخت ارتباطی و مدیریت داخلی این فضا است، در غیر اینصورت مزایا تبدیل به چالش برای کشور خواهد شد.

البته فضای مجازی در کشور مخاطراتی نیز دارد که از جمله آنها می‌توان به مسیریابی ترافیک داخلی از خارج از کشور، هدایت تبادلات داخلی حداقل تا دروازه‌های مرزی، عدم مهندسی صحیح ترافیک در سطوح مختلف زیرساخت، عدم تامین یکپارچه امنیت، اعتماد و حریم خصوصی کاربران، عدم امکان ارائه با کیفیت خدمات و محتوی بومی

به کاربران، مهاجرت تأمین‌کنندگان خدمات و محتوای کاملا بومی به میزبانان خارج از کشور و اتکالپذیری آن‌ها به زیرساخت خارجی، نهضت نظام تعرفه‌گذاری، ضعف

فیروزآبادی همچنین بیان می‌کند: یکی از شاخص‌های مهم فضای مجازی، ضریب نفوذ اینترنت باندهن است. بانک جهانی مطالعات بسیاری را در مورد تأثیرات ارتباطات باندهن بر رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته

و در حال توسعه انجام داده است و نتایج این مطالعات نشان می‌دهد افزایش ضریب نفوذ باندهن می‌تواند رشد اقتصادی را در کشورهای با درآمد پایین و متوسط ۱.۳۸ درصد افزایش دهد و این عدد برای کشورهای با درآمد بالا اندکی کمتر و در حدود ۱.۲۱ درصد است.

شبکه باندهنی که اشتغال ایجاد می‌کند

همچنین از اثرات ثانویه قابل انتظار از استقرار شبکه‌های باندهن، افزایش اشتغال است و بیش‌ترین سهم ایجاد اشتغال به‌واسطه توسعه باندهن، ناشی از نوآوری و در نتیجه تغییر مدل کسب و کار است. برخی از این اشتغال‌ها عبارتند از: ایجاد اشتغال مستقیم از طریق ساخت و ساز مرتبط با ایجاد شبکه‌های باندهن، فعالیت‌های حفاری و نصب تجهیزات شبکه، ایجاد اشتغال غیرمستقیم از طریق افزایش اشتغال ایجاد شده توسط کسب و کار و فروش کالا و خدمات و ایجاد اشتغال ناشی از درآمد حاصل از اثرات مستقیم و غیرمستقیم.

بنابراین برخی کشورها در جهت تحریک رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال، برنامه‌های باندهن ملی را به منظور تحریک نوآوری و رشد و ایجاد اشتغال مبتنی بر دانش آغاز کرده‌اند. البته اثرات باندهن در هر کشور با توجه

.....

ثبت‌نام اینترنتی بیش از ۶ میلیون نفر در سرشماری

در سال گذشته ۱۱ درصد بوده است که در بهار امسال این عدد به ۱۲.۲ افزایش پیدا کرده است.

وی افزود: این مطلب درست است که نرخ بیکاری بیشتر شده است ولی نرخ مشارکت مردم نیز از ۳۸.۲ به ۳۹.۵ افزایش پیدا کرده است یعنی این جمعیت به بازار کار وارد شده اند که بیش از نیمی از آنها وارد کار مثبت شده‌اند.

رئیس مرکز آمار ایران بیان کرد: در فصل بهار امسال رشد ۴.۴ درصد اقتصادی حاصل شده است که وقتی وارد عرصه های مختلف می‌شویم این رشد را مشاهده می‌کنیم. وی اظهار کرد: مرکز آمار یک مرکز مستقل بی‌طرف و امین مردم است؛ امکان ندارد که مرکز آمار کسی از بدنه خود عدد سفارشی بخواهد؛ این مرکز همچنین به تفسیر اطلاعات نپرداخته است و به تفسیری واقعی پرداخته تا از تفساير اشتباه جلوگیری کند. پارسا بیان کرد: امسال برای اولین بار موضوع طلاق و حوزه‌های علمیه در آمارگیری لحاظ شده است و به همین شکل در پایان سرشماری حضور روحانیون و مدارس علمیه و نوع فعالیت آنها در کشور به دقت بیان خواهد شد.

همچنین علی زاهدیان – معاون مرکز آمار – از این سرشماری به عنوان مهمترین سرشماری کشور یاد کرد و گفت: پس از پایان این سرشماری تمامی کدهای ملی به دیتابیس‌های کشور متصل خواهد شد.

وی در ادامه با بیان اینکه ۱۷۰ نفر بر روی این طرح کار کرده‌اند خاطر‌نشان کرد: ۴۰ هزار نفر نیز برای انجام آن آموزش دیده‌اند.

زاهدیان به وضعیت کشورهای دنیا در انجام اینترنتی سرشماری اشاره و اعلام کرد: کانادا به ۵۴ درصد، کره جنوبی با ۴۷ درصد، استرالیا با ۳۴ درصد و آسیانیا با انجام ۳۳ درصد از سرشماری خود جز کشورهای نخست دنیا به شمار می‌روند.

معاون طرح‌های آماری مرکز آمار کشور تصریح کرد: هدفگذاری ما بر ۳۵ درصد قرار دارد.

وی در ادامه آماری از آخرین وضعیت مشارکت مردم در سرشماری اینترنتی نفوس و مسکن اشاره و اعلام کرد: تا کنون یک میلیون ۸۷۷ خانوار در سرشماری اینترنتی شرکت کرده‌اند که این رقم شش میلیون و ۳۰۰ هزار نفر را در بر می‌گیرد.

زاهدیان به رتبه استان‌ها در مشارکت اینترنتی اشاره کرد و گفت: بوشهر، سمنان، خراسان جنوبی، یزد و کردستان جز استان‌های نخست کشور در مشارکت اینترنتی محسوب می‌شوند. وی تاکید کرد: البته هر ساعت بر این آمار افزوده می‌شود و امیدواریم تا پایان مهلت سرشماری اینترنتی به هدف ۳۵ درصد برسیم.

زاهدیان با بیان اینکه ضریب نفوذ اینترنت در بوشهر به عنوان استان اول ۵۲درصد است اعلام کرد: ضریب نفوذ در البرز به ۶۹ درصد می‌رسد اما این استان در جایگاه بیست و نهم قرار دارد.

گزارش

چرا نباید نگران نقدینگی بالای هزار هزار میلیارد تومان باشیم؟

گیلان امروز– آمارهای بانک مرکزی نشان می دهد در سه سال اخیر نقدینگی افزایش شدید نامتعارفی داشته است،برخی کارشناسان هشدار می دهند که این رشد «سونامی پول» در پی خواهد داشت که منجر به خرابی برای اقتصاد ایران می شود.اما آیا باید این هشدار جدی گرفته شود؟

بررسی متغیرهای پولی در سه سال گذشته نشان می دهد که حجم نقدینگی از ۴۷۹ هزار میلیارد تومان در تیرماه ۹۲ به یکپهزار و ۸۱ هزار میلیارد تومان در تیرماه ۹۵ رسیده است.یعنی در عرض سه سال حجم نقدینگی نزدیک به دو برابر افزایش یافته،عددی که خیلی ها نسبت به آینده آن هشدار می دهند.

در ادبیات اقتصادی سپرده های غیردبرداری را اصطلاحا شبه پول می نامند که شامل سپرده های قرض الحسنه،پس انداز مسکن و سپرده های بلند مدت یک تا چندساله می شود.

بررسی ها نشان می دهد تا زمستان سال پیش نسبت شبه‌پول به حجم پول به طور قابل توجهی بالا رفت که این موضوع سبب شد تا نرخ سود بالا به طور خودکار در انتهای سال نقدینگی را افزایش بدهد.فرض کنید، شخصی یک میلیون تومان سپرده دارد و ۲۵ درصد سود می گیرد.این یعنی ۲۵ درصد به این سپرده ای که دست نخورده اضافه شده ، یعنی ۲۵ درصد به حجم نقدینگی اضافه شده است. در واقع دلیل افزایش نقدینگی در دو سال اخیر به تغییرات نسبت شبه پول به حجم پول است.

از سویی به دلیل بدهی هایی که از گذشته به دولت تحمیل شده،دولت مخارج بالایی دارد که نیاز به افزایش نقدینگی را ایجاب کرده است. طی ۸ سال دولت های نهم و دهم تعداد کارکنان دولت بیش از سه برابر افزایش یافته و این عامل سبب شده تا هزینه های جاری دولت و داستان هرساله افزایش دستمزدها بار مالی سنگینی بر دوش دولت بگذارد.در نتیجه فشار هزینه ای که به بنگاه ها تحمیل شده و دولت هم برای اینکه این فشار را تسهیل کند، بانک مرکزی را وادار کرده که نقدینگی را افزایش بدهد.

کارشناسان می گویند.اینکه نقدینگی به هزار میلیارد تومان یا بیشتر رسیده ، خیلی مهم نیست،زیرا با توجه به رشد متغیرهای دیگر ، اعم از متغیرهای پولی ، سال دیگر به این عدد می‌رسیدیم ، از همین رو نباید نگران هزار هزار میلیارد تومان نقدینگی بود.

.....

حساسیت روانی و واقعیت ها

بررسی ها نشان می دهد که نسبت پول به شبه‌پول طی دو دهه اخیر عموما کاهش یافته، اما از اواخر سال ۹۲ شکاف بزرگی در متغیرهای پولی اتفاق افتاده است.یعنی در حالی که نرخ رشد پول در سال ۹۳ به ۱۳ درصد رسیده ، نرخ رشد شبه پول عدد ۲۷درصدی را ثبت کرده است . بررسی ها نشان می دهد که نرخ رشد پول تا پاییز ۹۴ در محدوده ارقام منفی نوسان داشته است و از آذرماه سال گذشته این عدد به ۰/۲ درصد رسیده ا است، در حالی که نرخ رشد شبه‌پول به ۲۹ درصد افزایش یافته است .

در واقع نرخ رشد شبه‌پول در این دوره اگرچه نسبتا بالا بوده ولی نرخ رشد پول بسیار پایین گزارش شده است. این موضوع نشان می دهد، اتفاقی که در متغیر پولی ما افتاده ، نرخ های رشد بسیار پایین حجم پول در برابر نرخ های رشد بالای شبه‌پول از اواسط ۹۲ تا پاییز ۹۴ بوده که سبب شده نرخ تورم به زیر ۱۰ درصد ، با وجود نرخ بالای رشد نقدینگی برسد .

کارشناسان اقتصادی علت این پدیده را کاهش درجه نقدشوندگی نقدینگی می دانند.بنا به گفته آنان اگرچه نقدینگی با نرخ بالا در حال افزایش است، اما درجه نقدشوندگی ، که در نسبت پول به شبه‌پول در نقدینگی منعکس می شود ، در حال کاهش است . البته پول و شبه‌پول در بلندمدت با هم حرکت می‌کنند اما تحولات کوتاهمدت آنها ، اثرات بسیار مهمی بر روی تورم می‌گذارد .

رکود مهم است یا رشد؟

مسعود نیلی مشاور اقتصادی رییس جمهور روز گذشته گفت که بیماری اقتصاد ایران رکود نیست،بلکه رشد کم اقتصادی است. همان موضوعی که او از آن تحت عنوان رشد بد اقتصادی یاد کرده است.

کارشناسان می گویند، تورم ۴۰ درصدی ابتدای دهه ۹۰ سبب شد تا مردم هیچ سرمایه گذاری را بهتر و مطمئن تر از بانکها نداشته باشند، لذا بخش بزرگی از سرمایه هایشان را در بانکها سپرده گذاری کردند. در همین حال نرخ سود بالا موجب شد که مردم حساب های جاری خود را به حساب پس انداز تبدیل کرده و حساب های پس انداز را از حساب کوتاه مدت به میان مدت و بلندمدت تبدیل کنند ، تا نرخ سود بالاتری را دریافت کنند . همزمان با این اتفاق ، شرایط رکودی در اقتصاد حاکم شد که نتیجه آن نیاز کمتر به پول بود .

نتیجه بررسی اقتصاددانان تاکید می کند که رفتار اقتصادی مردم چنین بود که ترجیح دادند پول خود را در بانک پس انداز کرده و سود بانکی برای مصارف آتی استفاده کنند . اما از زمستان ۹۴ دو اتفاق افتاد؛ اول بانک مرکزی سیاست های کاهش نرخ سود اسمی را آغاز کرد و نرخ سود را ابتدا از ۲۲ به ۲۰ درصد و پس از آن به ۱۸ درصد رساند و اکنون نیز به ۱۵ درصد رسانده است . این محرک سبب شد تا دوباره فرآیندی که پول را تبدیل به شبه‌پول می کند،مردم را ترغیب به تبدیل شبه‌پول به پول کنند. اما دومین نکته که شاید کمی خطرناک به نظر برسد، تحریک بازار است که سبب می شود سپرده هایی که طی دو سال با نرخ های بالا مدام در حال بازتولید و مهم ترین عامل رشد نقدینگی بود، به سمت تبدیل شدن به پول حرکت کند .

اقتصاددانان می گویند، این محرک ها که برای رشد اقتصادی و خروج از رکود به اقتصاد وارد می شود، باید منجر به رشد شود،حتی اگر تورمی هم ایجاد کند اما رکود همراه با تورم خطرناک است. نکته ای که حالا باید بانک مرکزی برای آن نسخه های تازه ای بنویسد.